

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών
Αριθμός Απόφασης 130/2012

Περίληψη

Χρηματική ικανοποίηση οικογένειας θύματος σε εργατικό ατύχημα - Έννοια οικογένειας - Μέτρα ασφαλείας εργαζομένων σε οικοδομικές εργασίες - Ευθύνη κυρίου του έργου, όταν έχει ανατεθεί το έργο ή τμήματα σε εργολάβο ή υπεργολάβο - Ευθύνη εργολάβου για πράξεις ή παραλείψεις υπεργολάβου - Ευθύνη επιβλέποντος το έργο - Εκκρεμής ποινική αγωγή θεωρείται όταν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και διατάχθηκε προανάκριση ή κύρια ανάκριση, ανεξαρτήτως της εισαγωγής ή όχι της υπόθεσης στο ακροατήριο κατά το χρόνο της έκδοσης της αναβλητικής απόφασης - Δυνατότητα και όχι υποχρέωση του δικαστηρίου για την ορθή εκτίμηση της διαφοράς να αναβάλει τη συζήτηση της αστικής αγωγής μέχρις εκδόσεως αμετακλήτου αποφάσεως επί της ποινικής διαδικασίας.

Κείμενο

Αποτελούμενο από τη Δικαστή Παναγιώτα Διακουμάκου, Πρόεδρο Πρωτοδικών, την οποία όρισε ο Πρόεδρος της Τριμελούς Διοίκησης του Πρωτοδικείου και τη Γραμματέα Μαρία Γιαννίμπα.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριο του στις 24 Μαΐου 2011 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΝΤΩΝ:

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ:

Οι ενάγοντες ζητούν να γίνει δεκτή η από 12-2-2009 αγωγή τους, που κατατέθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με γενικό αριθμό κατάθεσης και αριθμό κατάθεσης δικογράφου προσδιορίστηκε για 11-11- 2009 και μετά από αναβολή για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο.

ΑΥΤΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΗ ΔΙΚΗ, ΠΡΟΣΕΠΙΚΑΛΟΥΣΑΣ ΣΕ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ- ΕΝΑΓΟΥΣΑΣ:

Επί της από 12-1-2010 ανακοίνωσης δίκης – προσεπίκλησης σε αναγκαστική παρέμβαση παρεμπόδιου αγωγής.

ΤΗΣ ΚΑΘΗΣ Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΣΕ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΑΓΟΜΕΝΗΣ:

Η παρεμπιπτόντως ενάγουσα και προσεπικαλούσα ζητεί να γίνει δεκτή η από 12-1-2010 προσεπίκληση (ανακοίνωση δίκης) και αγωγή της που κατατέθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με γενικό αριθμό κατάθεσης και αριθμό κατάθεσης δικογράφου προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως πιο πάνω σημειώνεται και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους αφού ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους, ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά της δίκης και στις προτάσεις που κατέθεσαν.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Είναι εκκρεμείς ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου: Α) η από 12-2-2009 αγωγή (γενικός αριθμός κατάθεσης και αριθμός κατάθεσης δικογράφου και Β) Η από 12-1-2010 ανακοίνωση δίκης προσεπίκληση σε αναγκαστική παρέμβαση - αγωγή (γενικός αριθμός κατάθεσηςκαι αριθμός κατάθεσης δικογράφου

II. Σύμφωνα με το άρθρο 294 ΚΠολΔ ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αγωγής χωρίς συναίνεση του εναγομένου πριν αυτός προχωρήσει στην προφορική συζήτηση της ουσίας της υπόθεσης. Η παραίτηση που γίνεται αργότερα είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρηση και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης. Στην προκειμένη περίπτωση οι ενάγοντες με προφορική δήλωση των νομίμως διορισθέντων πληρεξουσίων δικηγόρων τους που καταχωρίστηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά συνεδριάσεως του Δικαστηρίου τούτου και έγινε πριν χωρήσει προφορική συζήτηση της ουσίας της υποθέσεως παραιτήθηκαν από το δικόγραφο της υπό κρίση αγωγής ως προς τον έκτο εναγόμενο Συνεπώς μετά την παραίτηση αυτή, που, όπως προαναφέρθηκε, έγινε πριν χωρήσει προφορική συζήτηση της ουσίας της υποθέσεως, η υπό κρίση αγωγή θεωρείται ως μη ασκηθείσα ως προς τον έκτο εναγόμενο (άρ. 295, 297 Κ.Πολ.Δ).

III. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 127 ΑΚ και 63 ΚΠολΔ συνάγεται ότι, αυτός που συμπλήρωσε το 18^ο έτος της ηλικίας του είναι ικανός για κάθε δικαιοπραξία και μπορεί να παρίσταται στο δικαστήριο ως διάδικος με το δικό του όνομα. Επομένως, μετά την ενηλικίωση του μέχρι τούδε ανικάνου να παρίσταται στο δικαστήριο ως διάδικος με το δικό του όνομα, παύει αυτοδικαίως η αντιπροσωπευτική εξουσία του νομίμου αντιπροσώπου του, ήτοι των ασκούντων, κατά το άρθρο 1510 ΑΚ, την γονική μέριμνα αυτού γονέων του και χωρίς να μεσολαβήσει στάδιο βιαίας διακοπής της δίκης, κατ' άρθρο 286 ΚΠολΔ, η δίκη νομίμως συνεχίζεται με τη συμμετοχή του ενηλικιωθέντος διαδίκου. Στην προκειμένη περίπτωση από το υπ' αριθμ 83502-2/8 πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του Ληξιαρχείου της προκύπτει ότι η ως άνω εκπροσωπούμενη κατά την άσκηση της αγωγής, από την έχουσα τη γονική μέριμνα μητέρα της μόνη αυτή λόγω θανάτου του συζύγου της γεννήθηκε στις 13-1-1992 και επομένως αυτή ενηλικιώθηκε και κατέστη ικανή να είναι διάδικος και να παρίσταται στο δικαστήριο με το δικό της όνομα, με τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας, ήτοι από 13-1-2010. Επομένως νομίμως συνεχίζεται η δίκη με τη διάδικο αυτή ατομικώς και στο δικό της όνομα, η οποία, όπως από τα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά του δικαστηρίου τούτου προκύπτει, και παραστάθηκε ατομικώς κατά την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο του Δικαστηρίου τούτου (24-5-2011).

IV. Σύμφωνα με όσα ορίζει η διάταξη του άρθρου 1 του ν. 551/1914, όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920 και διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 38 ΕισΝΑΚ, εργατικό ατύχημα υπάρχει όταν υπάλληλος ή εργάτης των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του ως άνω διατάγματος, υπέστη βλάβη του σώματος ή της υγείας του ή απεβίωσε από βία και αιφνίδια επενέργεια περιστατικού, κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή εξ αφορμής αυτής. Όταν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή των προστηθέντων του ή σε μη τήρηση των ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας, ο παθών έχει το εκλεκτικό δικαίωμα να ασκήσει είτε την εκ του νόμου 551/14 αξίωση, είτε την εκ του κοινού αστικού δικαίου αξίωση προς αποζημίωση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 του ν. 551/14. Η επιλογή της μιας αγωγής αποκλείει την άσκηση της άλλης (Ντάσιος, Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, τ. Α ΙΙ, σελ. 690). Η ως άνω αγωγή για αξιώσεις του παθόντος ή των δικαιούχων συγγενών του κατά το ν. 551/1914, είτε στο κοινό αστικό δίκαιο, υπάγονται στη διαδικασία των εργατικών διαφορών, εφόσον το ατύχημα επήλθε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή από αφορμή αυτής (ΑΠ 493/1986 ΕΕργΔ 46.780, ΕφΘεσ 2591/95 ΔΕΝ 1995.967, Ντάσιος, ο.π., σελ. 695-696). Ως όροι ασφαλείας κατά τις διατάξεις του πιο πάνω άρθρου νοούνται

οι ειδικοί και συγκεκριμένοι όροι που προσδιορίζουν και μνημονεύουν τα συγκεκριμένα μέτρα, τα μέσα και τους τρόπους για την επίτευξη της ασφάλειας των εργαζομένων, καθορίζονται από το νόμο, διάταγμα, κανονισμό και δεν προβλέπονται στις γενικές διατάξεις του άρθρου 662 του ΑΚ (Καποδίστριας σε ΕρμΑΚ, άρθρο 662 αρ. 59). Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 34 § 2 και 60 § 3 του ΑΝ 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων» σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 16 §§ 1 και 3 του Ν. 551/1914 όπως αυτές κωδικοποιήθηκαν με το από 24.7/25.8.1920 Β.Δ. «περί κωδικοποίησης των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωση των εξ ατυχήματος εν τη υπηρεσία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων» συνάγεται, ότι όταν ο παθών από εργατικό ατύχημα που έγινε ύστερα από βίαιο συμβάν κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή με αφορμή αυτής υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ, δηλαδή έπαθε στον τόπο της εργασίας του που βρίσκεται μέσα σε ασφαλιστική περιοχή του ΙΚΑ, τότε ο εργοδότης, αλλά και ο προστηθείς από αυτόν, απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση του παθόντος αυτού. Δηλαδή απαλλάσσονται τόσο από την ευθύνη για αποζημίωσή του σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού αστικού δικαίου, όσο και από την προβλεπόμενη κατά τις διατάξεις του νόμου 551/1914 ειδική αποζημίωση.

Μόνο αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν, υποχρεούνται αυτοί να καταβάλουν στον παθόντα την από το παραπάνω άρθρο 34 § 2 του α.ν. 1846/1951 προβλεπόμενη διαφορά μεταξύ του ποσού της σύμφωνα με το κοινό δίκαιο οφειλόμενης αποζημίωσης και του ολικού ποσού των παροχών που, λόγω του ατυχήματος, χορηγεί στον παθόντα το ΙΚΑ. Η απαλλαγή αυτή καλύπτει και την περίπτωση της ειδικής αμέλειας, δηλαδή την περίπτωση κατά την οποία το ατύχημα οφείλεται στο ότι δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας. Διατηρεί όμως ο παθών την αξίωσή του για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή επί θανατώσεως προσώπου η οικογένεια του θύματος την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης, κατά του εργοδότη και του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν, αλλά και του κυρίου του έργου, όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα αυτών, γιατί η απαλλαγή των πιο πάνω προσώπων από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση, ήτοι για αξίωση εντελώς περιουσιακού χαρακτήρα, δεν καλύπτει και την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση, αφού καμία παροχή χορηγούμενη από το ΙΚΑ δεν μπορεί να δικαιολογήσει τον αποκλεισμό αυτής της διαφορετικής φύσεως μη περιουσιακής αξιώσεως, η επιδίκαση ή μη της οποίας εξαρτάται από την εύλογη κρίση του Δικαστηρίου. (ΟΛΑΠ 1117/1986 ΕλΔνη 1987.112, ΑΠ 106/2003 ΕλΔνη 44.970, ΑΠ 596/2001 ΕλΔνη 43.1402, ΕφΑθ 486/2004 ΕλΔνη 45.873, ΕφΑθ 4584/2003 ΕλΔνη 45.873).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 5 του ν. 1846/51, στις οικοδομικές εργασίες, ως εργοδότης θεωρείται όχι μόνο ο εργολάβος ή υπεργολάβος που προσλαμβάνει και αμείβει τους εργαζόμενους, αλλά και ο κύριος του έργου (πλασματικός εργοδότης), απαλλασσόμενος επομένως της παραπάνω αποζημίωσης τόσο αυτός, όσο και ο επιβλέπων μηχανικός που προστήθηκε από αυτόν. Η απαλλαγή αυτή καλύπτει και την περίπτωση της ειδικής αμέλειας, δηλαδή την περίπτωση κατά την οποία το ατύχημα οφείλεται στο ότι δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας. Διατηρεί όμως ο παθών την αξίωσή του για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή επί θανατώσεως προσώπου η οικογένεια του θύματος την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης, κατά του εργοδότη και του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν, αλλά και του κυρίου του έργου και του επιβλέποντος μηχανικού ως προστηθέντος από αυτόν (κύριο του έργου), όταν το ατύχημα οφείλεται

σε πταίσμα αυτών, γιατί η πιο πάνω απαλλαγή αυτών από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση, ήτοι για αξίωση εντελώς περιουσιακού χαρακτήρα, δεν καλύπτει και την περιλαμβανομένη σ' αυτή πιο πάνω αξίωση για χρηματική ικανοποίηση, αφού καμία παροχή χορηγούμενη από το ΙΚΑ δεν μπορεί να δικαιολογήσει τον αποκλεισμό της διαφορετικής φύσεως αξιώσεως, η επιδίκαση ή μη της οποίας εξαρτάται από την εύλογη κρίση του Δικαστηρίου (ΟΛΑΠ 1117/1986 ΕλΔνη 1987.112, ΑΠ 106/2003 ΕλΔνη 44.970, ΑΠ 596/2001 ΕλΔνη 43.1402, ΕφΑθ 486/2004 ΕλΔνη 45.873, ΕφΑθ 4584/2003 ΕλΔνη 45.873). Κατά δε τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 1396/1983 "περί μέτρων ασφαλείας σε οικοδομές και ιδιωτικά τεχνικά έργα", αν δεν ανατίθεται η εκτέλεση του έργου σ' έναν εργολάβο, ο κύριος του έργου είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει πριν την εγκατάσταση κάθε εργολάβου ή υπεργολάβου τμήματος του έργου και να τηρεί, όσο διαρκεί το έργο αυτού, όλα τα μέτρα ασφαλείας, τα οποία του υποδεικνύει ο επιβλέπων το έργο, εφόσον αυτά δεν αφορούν σε τμήματα του έργου που ανέλαβαν και εκτελούν οι εργολάβοι και υπεργολάβοι. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι ο κύριος του έργου δεν ευθύνεται ως προστήσας για τις παράνομες πράξεις και παραλείψεις του εργολάβου ή υπεργολάβου, αν με εντολή του ολόκληρο το έργο ή τμήματα αυτού με σύμβαση μισθώσεως έργου ανατέθηκε σε εργολάβο και δεν επιφύλαξε στον εαυτό του τη διεύθυνση και επίβλεψη της εκτελέσεως του έργου (ΑΠ 127/2011 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, κατά τα άρθρα 3 και 5 του Ν. 1396/1983, ο εργολάβος και υπεργολάβος ολόκληρου ή τμήματος του έργου, ανεξάρτητα εάν αυτό εκτελείται ολόκληρο ή κατά τμήματα με υπεργολάβους είναι συνυπεύθυνοι και υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, να λαμβάνουν και να τηρούν όλα τα μέτρα ασφαλείας που αφορούν ολόκληρο το έργο ή το τμήμα τούτου που ανέλαβαν. Από τις διατάξεις αυτές καθίσταται σαφές ότι σε αντίθεση με τον κύριο του έργου που δεν ευθύνεται ως προστήσας για τις παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του εργολάβου, αν δεν επιφύλαξε για τον εαυτό του την διεύθυνση και επίβλεψη της εκτελέσεως του έργου, ο εργολάβος που ανέλαβε την εκτέλεση ολόκληρου ή τμήματος του έργου και ανέθεσε την εκτέλεση τμήματος τούτου σε υπεργολάβο, είναι συνυπεύθυνος με αυτόν για την λήψη και τήρηση των μέτρων ασφαλείας, έστω και αν δεν επιφύλαξε για τον εαυτόν του το δικαίωμα διεύθυνσεως και επιβλέψεως του τμήματος που ανέθεσε στον υπεργολάβο ή και αν συμφώνησαν ότι δεν θα έχει την διεύθυνση και επίβλεψη του τμήματος αυτού. Και τούτο, διότι ο εργολάβος ευθύνεται σε κάθε περίπτωση με τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του Ν. 1396/1983, για την λήψη και τήρηση των μέτρων ασφαλείας και η ανάθεση της εκτελέσεως τμήματος του έργου σε υπεργολάβο με οποιαδήποτε συμφωνία, δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση επιβλέψεως και ελέγχου του υπεργολάβου ειδικά για τη λήψη και τήρηση των παραπάνω μέτρων (ΑΠ 1210/2006 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

Εξάλλου, προκειμένου ο παθών να δικαιούται χρηματική ικανοποίηση ή οικογένεια του ψυχική οδύνη λόγω εργατικού ατυχήματος αρκεί το γεγονός ότι συνετέλεσε στην επέλευση του ατυχήματος πταίσμα του εργοδότη του ή του κυρίου του έργου ή προστηθέντων απ' αυτούς (άρθρο 922 Α.Κ.) ή τρίτου, εκτός των ανωτέρω, με την έννοια του άρθρου 914 του Α.Κ. Τέτοιο πταίσμα, προκειμένου περί οικοδομικών εν γένει εργασιών θεμελιώνεται και από τη μη τήρηση των διατάξεων του π.δ. 778/1980, "περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών" από τους κατά νόμον υπεύθυνους του έργου (άρθρο 1) καθώς και από το π. δ. 1073/1981 "Εργασίες αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού. Μέτρα Ασφαλείας" και το ν. 1396/1983, "Μέτρα ασφαλείας σε οικοδομές και ιδιωτικά τεχνικά έργα". Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 2 παρ. 7 του ν. 1396/1983, "επιβλέπων" είναι το πρόσωπο που με σύμβαση με τον κύριο του έργου και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις αναλαμβάνει την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης και της εκτέλεσης

τεχνικού έργου ή τμήματος σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, κατά το άρθρο 3 του ίδιου νόμου, οι εργολάβοι και υπεργολάβοι υποχρεούνται να λαμβάνουν και να τηρούν όλα τα μέτρα ασφαλείας που αφορούν ολόκληρο το έργο, καθώς και να τηρούν τις οδηγίες του επιβλέποντος μηχανικού και κατά το άρθρο 7 του ίδιου νόμου, οι υποχρεώσεις του επιβλέποντος συνίστανται, εκτός των άλλων, και στο να δίνει οδηγίες κατασκευής, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, να επιβλέπει την εφαρμογή της μελέτης μέτρων ασφαλείας και να υποδεικνύει εγγράφως στον κύριο του έργου, σε περίπτωση που δεν ανατίθεται η εκτέλεση ολόκληρου του έργου σε ένα εργολάβο, τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας κατά περίπτωση και φάσεις του έργου (ΑΠ 261/2011 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Επίσης από τις διατάξεις του άρθρου 932 ΑΚ προκύπτει ότι η αξίωση χρηματικής ικανοποίησης για ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη οφείλεται στις οριζόμενες από το νόμο περιπτώσεις, στοχεύει δε αυτή στην εξισορρόπηση των δυσμενών καταστάσεων που δημιουργούνται συνεπεία μίας αδικοπραξίας και στην παροχή της απαιτούμενης οικονομικής ευχέρειας για την υπερπήδηση ή τη μείωση της επελθούσας μη περιουσιακής βλάβης για την ανακούφιση του δικαιούχου από την λύπη, τη στενοχώρια και τον πόνο που του προκάλεσε η προσβολή ενός αγαθού, μη αποτιμητού σε χρήμα, αλλά και κάθε άλλου αγαθού, που εκτός από την περιουσιακή του αξία έχει για τον αιτούντα ιδιαίτερη ψυχολογική αξία (βλ.Σ. Πατεράκη «Η χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης» έκδ. 1995 σελ.70, ΟΛΑΠ 1117/1986 ΕλλΔνη 28.113, ΑΠ 600/1996 ΕλλΔνη 40.117). Επίσης μεταξύ των κριτηρίων που λαμβάνει υπόψη το δικαστήριο για τον καθορισμό του ποσού της χρηματικής ικανοποίησης είναι μεταξύ άλλων οι συνθήκες τελέσεως της αδικοπραξίας, η βαρύτητα του πταίσματος του υπόχρεου, το είδος της προσβολής και η περιουσιακή και κοινωνική κατάσταση των μερών με βάση τους κανόνες της κοινής πείρας και της λογικής (βλ.ΑΠ 1609/2001 ΕλλΔνη 43.385, ΑΠ 350/1999 ΕλλΔνη 40.1515). Κατά την αληθή έννοια της ως άνω διατάξεως, που απορρέει από το σκοπό της θεσπίσεως της, στην οικογένεια του θύματος περιλαμβάνονται οι εγγύτεροι και στενώς συνδεδεμένοι συγγενείς του θανατωθέντος που δοκιμάστηκαν ψυχικά από την απώλεια του και προς ανακούφιση του ηθικού πόνου αυτών στοχεύει η διάταξη αυτή, αδιαφόρως αν συζούσαν μαζί του ή διέμεναν χωριστά.

Υπό την έννοια αυτή στην οικογένεια ανήκουν εκτός από τον ή τη σύζυγο, τους γονείς, τους πάππους και τις μάρμας, τα τέκνα, τους εγγονούς, και τους αδελφούς και οι αγχιστείας πρώτου βαθμού (πενθερός, πενθερά, γαμβρός και θυγατέρα) όχι όμως και οι αγχιστείας απώτερου βαθμού και ειδικότερα ο γαμβρός από αδελφή και ανενιός, η νύφη από αδελφό και ο γυναικάδελφοί (Ολ.ΑΠ 21/2000 Ελλ.Δνη 42.55, 762/1992 Π.Χ. ΜΒ.665, ΑΠ 723/2000 Ελλ.Δνη 44.709, Α.Π 758/2000 Ελλ.Δνη 42.76, ΑΠ 614/1995 ΠΧ ΜΕ.936). Τέλος, από το άρθρο 1 του κωδ. Ν 551/1915 το οποίο όπως προαναφέρθηκε ορίζει, ότι "ατύχημα εκ βίαιου συμβάντος, επερχόμενο εις εργάτην ή υπάλληλον των εν τω άρθρω 2 εργασιών και επιχειρήσεων, εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, παρέχει εις τα κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου δικαιούμενα πρόσωπα δικαίωμα αποζημιώσεως απέναντι του κυρίου της επιχειρήσεως, εάν η εις τον παθόντα εκ του ατυχήματος προελθούσα διακοπή της εργασίας διήρκησε πλέον των τεσσάρων ημερών, εξαιρουμένης μόνο της περιπτώσεως καθήν ο παθών εκ προθέσεως προκάλεσε το επελθόν ατύχημα", προκύπτει ότι η διάταξη αυτή εμπνέεται από τη δικαιοπολιτική ιδέα του επαγγελματικού κινδύνου, λόγου παραγωγικού αστικής ευθύνης, την οποία, ανεξαρτήτως από την υπαιτιότητα ή και τη συμπεριφορά του καθεαυτή από την οποία αυτός μεν προσπορίζεται ή αναμένει όφελος, οι δε εργαζόμενοι στην ίδια, ως εκ του είδους της και των τεχνικών μεθόδων και μέσων τα οποία χρησιμοποιεί, είναι

εκτεθειμένοι σε κίνδυνο της ζωής ή της σωματικής τους ακεραιότητας και απώλειας συνακολούθως της ικανότητάς τους για βιοποριστική εργασία. Όπως συνάγεται από την ανωτέρω διάταξη, το βίαιο συμβάν που αποτελεί τον πυρήνα του εργατικού ατυχήματος, δύναται να είναι και απλό φυσικό γεγονός άσχετο με οποιαδήποτε ανθρώπινη συμπεριφορά ή να οφείλεται σε θεμιτή συμπεριφορά του εργοδότη ή των προσώπων για τα οποία ευθύνεται, έτσι ώστε δεν είναι νομικώς αναγκαίο και μόνο συμπτωματικώς μπορεί να φέρει το χαρακτήρα αδικήματος κατά την έννοια των άρθρων 26 και 914 ΑΚ. Αντιθέτως προϋπόθεση για τη γένεση της οικείας αποζημιωτικής αξιώσεως είναι να έχει πραγματοποιηθεί το βίαιο συμβάν κατά την εκτέλεση ή εξ αφορμής της εργασίας, η παροχή της οποίας προϋποθέτει, κατά την έννοια του άρθρου 648 ΑΚ, κατ' αρχήν σύμβαση, αντικείμενο της οποίας και αποτελεί. Έτσι η ευθύνη του κυρίου της επιχειρήσεως από εργατικό ατύχημα, ενώ μόνο συμπτωματικώς συνδέεται με αδικοπραξία (όπως στην ειδική περίπτωση του άρθρου 16 του Ν 551/1915, όπου όμως πρόκειται για "ατύχημα" από παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του εργοδότη ή των προστηθέντων από τον ίδιο, δηλαδή για αδικοπραξία κατά την έννοια των άρθρων 914 και 922 ΑΚ), συνάπτεται αιτιωδώς με την εργασιακή σύμβαση, που καταρτίζεται μεταξύ του κυρίου της επιχειρήσεως και του παθόντος εργαζομένου, με την έννοια ότι κατά την συνηθισμένη και κανονική πορεία των πραγμάτων, το βίαιο συμβάν δεν θα είχε συμβεί αν δεν υπήρχε η έννομη αυτή σχέση. Επομένως το εφαρμοστέο δίκαιο, από άποψη ιδιωτικού δικαίου, στην περίπτωση του εργατικού ατυχήματος, υποδεικνύεται όχι από τη διάταξη του άρθρου 26 ΑΚ, που αφορά τις ενοχές από αδίκημα, αλλά από την αναλογικώς εφαρμοστέα διάταξη του άρθρου 25 του ίδιου Κώδικα, η οποία, αναφερόμενη στις ενοχές από σύμβαση, ορίζει ότι αυτές ρυθμίζονται από το δίκαιο στο οποίο έχουν υποβληθεί τα μέρη και αν δεν υπάρχει τέτοιο, από το δίκαιο που αρμόζει στη σύμβαση από το σύνολο των ειδικών συνθηκών, καθώς και από τις ομοίως εφαρμοστέες διατάξεις της από 19.6.1980 Συμβάσεως της ΕΟΚ, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, που κυρώθηκε με τον νόμο 1792/1988 (ΑΠ 1149/1994 ΕΕργΔ 1995.937). Η παρεχόμενη όμως στα μέρη εξουσία από το άρθρο 25 του ΑΚ να ορίζουν το δίκαιο που θα ρυθμίζει τις ενοχές από σύμβαση, πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πνεύμα της Συμβάσεως της Ρώμης του έτους 1980, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, που κυρώθηκε με το ν. 1792/1988 και αποτελεί από 1.4.1991 εσωτερικό δίκαιο της Ελλάδας με την ισχύ που δίνει σ' αυτό το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος και με την οποία ρυθμίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές. Με τη διάταξη του άρθρου 3 της Σύμβασης αυτής τίθεται ο γενικός κανόνας, ότι στις συμβατικές ενοχές εφαρμόζεται κατ' αρχήν το δίκαιο που επέλεξαν ελεύθερα τα συμβαλλόμενα μέρη. Το δίκαιο αυτό μπορεί να είναι οποιοδήποτε, ακόμα και δίκαιο που δεν έχει καμία σχέση με τη σύμβαση τους, κατά δε το άρθρο 2 αυτής, που αναφέρεται στον οικουμενικό χαρακτήρα της σύμβασης, «το καθοριζόμενο από την παρούσα σύμβαση δίκαιο εφαρμόζεται ακόμα και αν πρόκειται για δίκαιο μη συμβαλλόμενου κράτους», δηλαδή το δίκαιο που υποδεικνύει η σύμβαση εφαρμόζεται έστω και αν είναι δίκαιο κράτους που δεν έχει συμβληθεί, ή χώρας η οποία δεν είναι μέλος της ΕΕ και μάλιστα χωρίς καμία προϋπόθεση αμοιβαιότητας. Η αυτονομία αυτή των συμβαλλομένων, όπως καθιερώνεται από τη Σύμβαση, υπόκειται σε περιορισμούς, οι οποίοι περιλαμβάνονται στις διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 3, 7 παρ. 2, 5 παρ. 2 και 6 παρ. 1 αυτής, από τις οποίες οι δύο πρώτες αφορούν γενικά τους κανόνες δημόσιας τάξης του δικαίου που παρουσιάζει το στενότερο σύνδεσμο προς τη σύμβαση και του δικαίου του FORUM, ενώ οι δύο τελευταίες αφορούν ειδικούς κανόνες δικαίου δημόσιας τάξης ή κανόνες αναγκαστικού δικαίου που σχετίζονται με τις συμβάσεις των καταναλωτών και τις συμβάσεις εργασίας. Όλες οι

παραπάνω διατάξεις περικλείουν κανόνες αναγκαστικού δικαίου που περιορίζουν, υπό προϋποθέσεις, την αρχή της αυτονομίας των συμβαλλομένων, όταν το δίκαιο που έχει επιλεγεί από τα συμβαλλόμενα μέρη έρχεται σε αντίθεση μαζί τους.

Ειδικότερα, με το άρθρο 6 αυτής, που ρυθμίζει ειδικά την ατομική σύμβαση εργασίας, ορίζεται ότι «1. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 3, στη σύμβαση εργασίας η επιλογή από τους συμβαλλόμενους του εφαρμοστέου δικαίου δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να στερήσει το εργαζόμενο από την προστασία που του εξασφαλίζουν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του δικαίου που θα ήταν εφαρμοστέο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που δεν είχε γίνει επιλογή. 2. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 4 της ως άνω Διεθνούς Συμβάσεως και εφόσον δεν έχει γίνει επιλογή σύμφωνα με το άρθρο 3, η σύμβαση εργασίας διέπεται: α) από το δίκαιο της χώρας όπου ο εργαζόμενος παρέχει συνήθως την εργασία του σε εκτέλεση της σύμβασης, ακόμη και αν έχει αποσπασθεί προσωρινά σε άλλη χώρα ή β) αν ο εργαζόμενος δεν παρέχει συνήθως την εργασία του σε μία μόνο χώρα, από το δίκαιο της χώρας που βρίσκεται η εγκατάσταση που τον προσέλαβε, εκτός αν από το σύνολο των περιστάσεων συνάγεται ότι η σύμβαση εργασίας συνδέεται στενότερα με άλλη χώρα, οπότε εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της άλλης αυτής χώρας». Με την παραγρ. 2 δε του άρθρου 7 ορίζεται συναφώς με τα παραπάνω, ότι «οι διατάξεις παρούσας σύμβασης δεν μπορούν να θίξουν την εφαρμογή των κανόνων δικαίου της χώρας του δικάζοντος δικαστή, που ρυθμίζουν αναγκαστικά την περίπτωση ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο». Η τελευταία επιφύλαξη αφορά τόσο στην περίπτωση β όσο και στην περίπτωση α~ της παρ. 2 του άρθρου 6. Διότι ο σκοπός των διατάξεων αυτών δεν ήταν ο αποκλεισμός της εφαρμογής του άρθρου 4 ολοσχερώς, αλλά μόνο η απόκλιση από τα προβλεπόμενα στις παρ. 24 του άρθρου αυτού τεκμήρια ως προς την ύπαρξη του στενότερου συνδέσμου της σύμβασης ορισμένης χώρας, με τον διαφορετικό προσδιορισμό του εφαρμοστέου δικαίου στην περίπτωση που δεν συνάγεται στενότερος σύνδεσμος της εργασιακής σύμβασης με άλλη χώρα. Τέλος, κατά την έννοια του άρθρου 7 παρ. 2 της ως άνω Δ.Σ., ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, δίκαιο, εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση οι θεμελιώδεις κανόνες του δικαίου της χώρας του δικάζοντος δικαστή (Jus Fori), η εφαρμογή των οποίων είναι αναγκαία για τη διατήρηση της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής οργανώσεως της χώρας αυτής. Ποίοι είναι οι κανόνες αναγκαστικού δικαίου ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 3 της σύμβασης αυτής, δηλαδή εκείνοι από τους οποίους δεν είναι δυνατόν να παρεκκλίνουν οι συμβαλλόμενοι με ιδιωτική συμφωνία. Τέτοιοι κανόνες αναγκαστικού δικαίου είναι εκείνοι που η ίδια η Πολιτεία θεσπίζει για λόγους κοινωνικοοικονομικούς (ΟλΑΠ 47/1987, ΕΝΔ 15.385, ΑΠ 561/2001 ΕΝΔ 29.283 ΑΠ 541/2001 ΕΝΔ 29.286 ΑΠ 654/1997 ΕΝΔ 25.372 ΑΠ 515/1998 ΕΝΔ 26.375 ΑΠ 1197/1999 ΕΝΔ 27.355, ΑΠ 668/ 85, ΕΝΔ 1476, ΕΠ 520/1993, ΕΝΔ 21.431, ΕΠ 731/2000, ΕΠ 670/99, 346/99, 667/97, 1254/97 αδημ., ΕΑ 7512/1995 αδημ. ΕΠ 510/95 αδημ., Ζωή Παπασιώπη Πασιά: Η κοινοτική σύμβαση της Ρώμης του 1980 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, όπως ισχύει στην Ελλάδα σελ. 16 17, 27, 50, 52, 61, 62, Αναστ. Γραμματικάκη Αλεξίου: Το εφαρμοστέο δίκαιο στην ατομική σύμβαση εργασίας κατά την κοινοτική σύμβαση ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του 1980, σελ. 28, 31, 32, 37,41, 5052, 62, 63, 80- 81, 110, 111- 112, Σπυρ. Βρέλλης προβλήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου στη σύμβαση εργασίας σελ. 23-24,33,34,44-45,52-53). Όσον αφορά το Ελληνικό δίκαιο στους «κανόνες αναγκαστικού δικαίου» και «αμέσου εφαρμογής» περιλαμβάνεται και ο Ν. 551/1915 που παρέχει αποζημίωση στον εργαζόμενο ή σε περίπτωση θανάτου του στους συγγενείς του λόγω εργατικού ατυχήματος κατά τη διάρκεια της εργασίας του και εξ αφορμής αυτής. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 ΑΚ, σε

συνδυασμό, με τις προαναφερόμενες της Δ.Σ. της Ρώμης, που εφαρμόζονται και για τις ένδικες συμβάσεις, εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο που αρμόζει από το σύνολο των ειδικών συνθηκών και το οποίο είναι το ελληνικό.

V. Η γενική ασφάλιση ευθύνης (ασφάλιση ατυχημάτων τρίτων) αναφέρεται συνήθως σε όλους τους κινδύνους αστικής ευθύνης προς αποζημίωση από το νόμο, με εξαίρεση της ευθύνης αυτοκινήτου, ως προς την οποία ισχύει ο ν. 489/1976. Καλύπτει δηλαδή η γενική ασφάλιση ευθύνης κινδύνους κυρίως επαγγελματικούς ή επιχειρησιακούς κλπ. Σύμφωνα δε με τη ρύθμιση που ισχύει βάσει των γενικών διατάξεων (αρθρ. 189 επ. ΕμπΝ, όπως ίσχυαν προτού καταργηθούν με το άρθρο 33 § 2 του ν. 2496/1997, ο οποίος όμως διέπει μόνον τις υφιστάμενες, κατά την έναρξη της ισχύος του, ασφαλιστικές συμβάσεις - βλ. σχετ. αρθρ. 32 § 4 αυτού), η ασφάλιση ευθύνης δημιουργεί συμβατική σχέση και συνακόλουθα δικαιώματα και υποχρεώσεις μόνο μεταξύ του ασφαλιστή αφενός και του αντισυμβαλλομένου ή του ασφαλισμένου, αφετέρου. Ο τρίτος, που ζημιώθηκε και έχει αξίωση αποζημιώσεως κατά του ασφαλισμένου, δεν μπορεί να στραφεί κατά του ασφαλιστή, παρά μόνο πλαγιαστικώς, εκτός αν προτιμά την κατάσχεση στα χέρια του ασφαλιστή, ως τρίτου (βλ. σχετ. Α. Αργυριάδη, Στοιχεία Ασφαλιστικού Δικαίου, έκδοση 1976, σελ. 104 επ., Κ. Ρόκα, Ιδιωτικό Ασφαλιστικό Δίκαιο, έκδοση 1974, σελ. 6, Ζ. Σκουλούδη, Δίκαιο Ιδιωτικής Ασφάλισης, έκδοση 1995, σελ. 361). Ειδικότερα, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 72 ΚΠολΔ, που ορίζει ότι «οι δανειστές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν δικαστική προστασία ασκώντας τα δικαιώματα του οφειλέτη τους, εφόσον εκείνος δεν τα ασκεί, εκτός αν συνδέονται στενά με το πρόσωπο του», εκείνος που έχει αξίωση αποζημιώσεως έναντι οφειλέτου ασφαλισμένου για αστική ευθύνη και αδρανούντος να επιδιώξει την ικανοποίηση της αξιώσεως του στο ασφάλισμα σε περίπτωση επελεύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου, μπορεί να στραφεί πλαγιαστικώς κατά του ασφαλιστού (ad hoc Εφαθ 2911/1979 ΝοΒ 27. 1324, Εφαθ 260/1977 ΝοΒ 25.554) και να ζητήσει την καταβολή της παροχής όχι στον ίδιο (ενάγοντα) αλλά στον οφειλέτη του (ασφαλισμένο), του οποίου ενασκείται το δικαίωμα (Εφαθ 1750/1987 ΝοΒ 35.932). Ευθεία αγωγή του ζημιωθέντος τρίτου κατά του ασφαλιστή χορηγεί μόνον ο ν. 489/1976 (άρθρο 10 § 1 αυτού). Ειδικότερα, από τη διάταξη του άρθρου 72 ΚΠολΔ προκύπτει ότι με την πλαγιαστική αγωγή ο δικαιούχος ασκεί τα δικαιώματα του οφειλέτη του εναντίον του οφειλέτη αυτού (οφειλέτη του). Προϋπόθεση όμως ασκήσεως της αγωγής αυτής είναι η αδράνεια του οφειλέτη του ασκούντος την πλαγιαστική αγωγή να ασκήσει την αξίωσή του κατά του δικού του οφειλέτη. Το στοιχείο αυτό της αδράνειας θα πρέπει να εκτίθεται κατά τρόπο ορισμένο στην αγωγή. Επί συμβάσεως ασφαλίσεως για να γεννηθεί η εκ της συμβάσεως αυτής αξίωση του ασφαλισμένου κατά του ασφαλιστή προς παροχή, θα πρέπει ο τρίτος, που έχει ζημιωθεί, να επιδώσει στον ασφαλισμένο τη σχετική περι αποζημιώσεως αγωγή του.

Πριν από την επίδοση τέτοιας αγωγής δεν γεννάται αξίωση του ασφαλισμένου κατά του ασφαλιστή και συνεπώς δε μπορεί να γίνει λόγος για πλαγιαστικά άσκησή της, από το δανειστή του ασφαλισμένου, δηλαδή από τον παθόντα. Τέτοια άσκηση δεν μπορεί να γίνει, ούτε μέσω του μηχανισμού της διατάξεως του άρθρου 69 § 1 περ. ε του ΚΠολΔ (ΕΑ 9395/2000 ΕλλΔνη 42. 447, ΕΑ 7854/01 ΕλλΔνη 42. 172).

VI. Στην προκειμένη περίπτωση με την υπό κρίση αγωγή, και κατ' ορθή εκτίμηση του δικογράφου, οι ενάγοντες εκθέτουν ότι ο θανάτων, ως εργάτης οικοδομών προσλήφθηκε από τον πέμπτο εναγόμενο, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας προκειμένου να προσφέρει τις υπηρεσίες του με την ως άνω ιδιότητά του στην υπό εκ μέρους της πρώτης των εναγομένων, μέλη της οποίας είναι οι δεύτερος, τρίτος και τέταρτος των εναγομένων, ανεγειρόμενη οικοδομή στην περιοχή των Κάτω

Πατησιών, της οποίας ο ως άνω πέμπτος εναγόμενος είχε αναλάβει την εκτέλεση των επιχειρημάτων. Ότι ο στις 18-5-2006 και κατά την εκτέλεση της εργασίας που του είχε ανατεθεί, υπέστη εργατικό ατύχημα με αποτέλεσμα να τραυματιστεί θανάσιμα υπό τις συνθήκες οι οποίες λεπτομερώς περιγράφονται στο δικόγραφο της αγωγής, λόγω παραβίασης των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλείας εκ μέρους του εργολάβου εναγομένου και προστηθέντων υπό αυτού. Ότι από το ως άνω ατύχημα ως οικογένεια του θύματος και ειδικότερα ως σύζυγος, η πρώτη (των εναγόντων) και τα εκπροσωπούμενα από αυτήν τέκνα, και οι δεύτερη και τρίτος ως ενήλικα τέκνα του, και ως αδέρφια του, οι τέταρτος και πέμπτη των εναγόντων, υπέστησαν ψυχική οδύνη, όπως την έκταση και το είδος αυτής λεπτομερώς περιγράφουν στην αγωγή, για την αποκατάσταση της οποίας ευθύνονται σε ολόκληρο οι εναγόμενοι και ως προς την ένατη εναγομένη, επειδή κατά το χρόνο του ατυχήματος ασφάλιζε με έγκυρη και ισχυρή ασφαλιστική σύμβαση την αστική ευθύνη του έργου, για τις σε τρίτους προκαλούμενες υλικές ζημιές και σωματικές βλάβες. Με βάση το ιστορικό αυτό, και μετά τον παραδεκτό κατ' άρθρο 223 Κ.Πολ.Δ περιορισμό του αιτήματος με δήλωση των πληρεξουσίων δικηγόρων τους που καταχωρίστηκε στα ταυτάρια με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του Δικαστηρίου οι ενάγοντες ζητούν να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να τους καταβάλουν εις ολόκληρον ο καθένας τους, ως χρηματική ικανοποίηση για την ψυχική οδύνη που έχουν υποστεί, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής μέχρι και την εξόφληση στην πρώτη των εναγόντων το ποσό των 200.000 ευρώ, στα υπό της πρώτης των εναγόντων εκπροσωπούμενα και στο καθένα από τα τρία τέκνα το ποσόν των 200.000 ευρώ, εις έκαστο των δευτέρου και τρίτου των εναγόντων το ποσό των 150.000 ευρώ και στους τέταρτο και πέμπτη των εναγόντων το ποσό των 100.000 ευρώ, πλην των 40 ευρώ για έκαστο των εναγομένων το οποίο θα αναζητήσουν ως πολιτικώς ενάγοντες ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων. Τα ως άνω ποσά ζητούν να υποχρεωθεί να τους καταβάλει και η ενάτη των εναγομένων λόγω της ασφαλιστικής της υποχρέωση άλλως και επικουρικά, ζητούν να υποχρεωθεί να καταβάλει η πρώτη των εναγομένων, άλλως και επικουρικότερα ότι θα υποχρεωθεί να καταβάλει η πρώτη τούτων. Ζητούν επίσης να κηρυχθεί η απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή και να απαγγελθεί προσωπική κράτηση σε βάρος των δευτέρου, τρίτου, τετάρτου και πέμπτου των εναγομένων, ενός (1) έτους σε εκτέλεση της εκδοθησομένης απόφασης και να καταδικασθούν οι εναγόμενοι στην πληρωμή των δικαστικών τους εξόδων. Με τέτοιο περιεχόμενο και αιτήματα, η υπό κρίση αγωγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά των οκτώ πρώτων εναγομένων και η οποία κρίνεται ορισμένη, καθόσον περιέχει τα απαιτούμενα για τη νομική θεμελίωσή της στοιχεία, κατ' αρ. 118 αριθμ. 4 και 216 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ., για το ορισμένο αυτής στοιχεία σύμφωνα και με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 16 του Ν. 551/1914, που κωδικοποιήθηκε με το ΒΔ της 24ης Ιουλίου/25 Αυγούστου 1920, 25 και 26 του Α.Κ., σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στη μείζονα σκέψη της παρούσας απορριπτομένης της σχετικής ενστάσεως των εναγομένων, που παραδεκτά (Ολ.ΑΠ 2/2005) προέβαλαν, αρμόδια καθ' ύλην και κατά τόπο και παραδεκτά φέρεται προς συζήτηση ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου (άρθρα 14 παρ. 2, 16 αρ. 2, 25 παρ.2 και 37 Κ.Πολ.Δ) κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρα 663 επ. Κ.Πολ.Δ).

Περαιτέρω, η αγωγή είναι νόμιμη, στηρίζεται στις διατάξεις που αναφέρονται στα κεφάλαια της μείζονας της παρούσας σκέψη καθώς και σε εκείνες των άρθρων 481, 662, 914, 922, 932 του ΑΚ, 907, 908 και 176 του ΚΠολΔ. Πρέπει, επομένως, η υπό κρίση αγωγή ως προς τους ως άνω εναγομένους να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, χωρίς να απαιτείται η καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου λόγω του ότι από τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του ν. 551/1915, όπως

κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 αριθμ. 5 του ΕισΝΚΠολΔ, συνάγεται ότι οι αγωγές, με τις οποίες επιδιώκεται η καταβολή αποζημιώσεως από εργατικό ατύχημα, δεν υποβάλλονται στο προβλεπόμενο από το ν. ΓΠΟΗ/1912 τέλος δικαστικού ενσήμου και για την ταυτότητα του νομικού λόγου δεν υπόκεινται σε τέλος δικαστικού ενσήμου ούτε οι αγωγές επιδικάσεως χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης από εργατικό ατύχημα, αφού συντρέχει ο ίδιος δικαιολογητικός λόγος απαλλαγής από την καταβολή του τέλους αυτού (ΑΠ 691/2006 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ιδ.οχ και ΑΠ 936/2011). Σε ότι αφορά όμως την ένατη εναγομένη ασφαλιστική εταιρεία, για την οποία βάσει του ως άνω περιεχομένου και αιτημάτων της αγωγής εκτιμάται ότι εισάγεται εναντίον της πλαγιαστική αγωγή κατ' άρθρο 72 Κ.Πολ.Δ, είναι, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στην οικεία μείζονα σκέψη, μη νόμιμη, δεδομένου ότι υπό τα εκτιθέμενα σ' αυτή (αγωγή), κατά το χρόνο ασκήσεώς της δεν είχε γεννηθεί η αξίωση της πρώτης εναγομένης εταιρίας ασφαλισμένης σ' αυτήν, οφειλέτιδας των εναγόντων κατά της ασφαλιστικής εταιρείας, αφού δεν πρόλαβε να συντρέξει αδράνεια αυτής ως ασφαλιζόμενης έναντι της ασφαλιστικής εταιρείας. Συνεπώς, πρέπει η υπό κρίση αγωγή μετά από αυτεπάγγελτη έρευνα του Δικαστηρίου αλλά και κατά το βάσιμο περί τούτου ισχυρισμό της ένατης εναγομένης, να απορριφθεί, ως μη νόμιμη (ανεξαρτήτως της αοριστίας της), καθόσον αφορά την ίδια ως άνω εναγομένη ασφαλιστική εταιρεία και να συμψηφισθούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων διότι η ερμηνεία των κανόνων δικαίου που εφαρμόστηκαν ήταν ιδιαίτερα δυσχερής (άρ. 179 Κ.Πολ.Δ).

VII. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 591 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ, αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία κατά την οποία έχει εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαινεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και διατάζει την εκδίκαση της υπόθεσης κατά τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία δικάζεται. Η ως άνω διάταξη έχει εφαρμογή, είτε όταν η υπόθεση εισήχθη εσφαλμένα σε διάφορη ειδική διαδικασία, είτε όταν εισήχθη σε ειδική διαδικασία ενώ υπάγεται στην τακτική ή αντίστροφα.

Εάν, πέραν της ακαταλληλότητας της διαδικασίας, το δικάζον δικαστήριο είναι και καθ' ύλη αναρμόδιο, παραπέμπει υποχρεωτικά την υπόθεση ενώπιον του αρμοδίου, το οποίο και θα εφαρμόσει την προσήκουσα διαδικασία (Σινανιώτης, Ειδικά διαδικασίας, εκδ. 1984, σελ. 16, Ποδηματά στον ΚΠολΔ Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα, άρθρο 591 αρ. 9-10). Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 88 του ΚΠολΔ, ο ενάγων, ο εναγόμενος και όποιος άσκησε κύρια παρέμβαση έχουν δικαίωμα να προσεπικαλέσουν στη δίκη εκείνους από τους οποίους έχουν δικαίωμα να απαιτήσουν αποζημίωση σε περίπτωση ήττας. Ειδικότερα, την προσεπίκληση σκοπεύεται ο εξαναγκασμός τρίτου να παρέμβει σε εκκρεμή δίκη και να υποστεί τις συνέπειες της απόφασης. Τα υποκειμενικά όρια της δίκης έναντι τρίτων με την προσεπίκληση διευρύνονται.

Για την άσκησή της πρέπει να συντρέχουν όλες οι γενικές διαδικαστικές προϋποθέσεις που αφορούν το πρόσωπο του τρίτου ή στο αντικείμενο της δίκης. Πρέπει ακόμη να συντρέχουν και άλλες ειδικές προϋποθέσεις, ανάμεσα στις οποίες και η ιδιότητα του προσεπικαλουμένου ως τρίτου. Δεν επιτρέπεται να προσεπικληθεί ήδη διάδικος (π.χ. άλλος συνεναγόμενος) εφόσον αυτός δεν είναι τρίτος. Τότε η προσεπίκληση είναι απαράδεκτη. Δεν θίγεται όμως η τυχόν με την προσεπίκληση ενωθείσα παρεμπίπτουσα αγωγή αποζημίωσης κατά του τρίτου, η οποία ασκείται για την περίπτωση ήττας του εναγομένου (Α.Π 245/2006 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Όταν όμως με την προσεπίκληση ενώνεται αγωγή αποζημίωσης, το αντικείμενο της δεν πρέπει να ανήκει σε καθ' ύλη αναρμόδιο δικαστήριο, να υπάγεται σε διάφορη δικαιοδοσία, ή διαδικασία. Σε διαφορετική περίπτωση διατάσσεται χωρισμός και

παραπομπή στο αρμόδιο δικαστήριο της παρεμπόμπουσας αγωγής, οπότε όμως η ασκηθείσα προσεπίκληση έχει τις συνέπειες απλής ανακοίνωσης και συνεκδικάζεται με την κύρια αγωγή (ΕφΑθ 7262/1997 ΕλΔνη 1998.928, ΕφΘεσ 347/1990 ΕλΔνη 1990.1320, Ντάσιος, ο.π. σελ. 924, Νίκας στον ΚΠολΔ Κεραμέα - Κονδύλη - Νικά, άρθρο 89 αρ. 1). Στην προκειμένη περίπτωση η πρώτη εναγομένη της κύριας αγωγής ομόρρυθμη εταιρεία, άσκησε την από 12-2-2009 (γενικός αριθμός κατάθεσης 28018/2009 και αριθμό κατάθεσης δικογράφου 760/2009) προσεπίκληση σε αναγκαστική παρέμβαση - παρεμπόμπουσα αγωγή, την οποία στρέφει σε βάρος της ως άνω συνεναγομένης της στην κύρια αγωγή, ασφαλιστικής εταιρείας με την επωνυμία στην οποία εκθέτει ότι εις βάρος της ασκήθηκε η ως άνω κύρια αγωγή, το περιεχόμενο της οποίας παραθέτει κατά λέξη, και ότι δυνάμει του υπ' αριθμ. 375844/0001/22-9-2005 ασφαλιστήριου συμβολαίου που συνήφθη μεταξύ της ίδιας και της καθής η προσεπίκληση - παρεμπόμπουσως εναγομένης ασφαλιστικής εταιρείας, η τελευταία ανέλαβε την υποχρέωση, μεταξύ άλλων, να την καλύψουν ασφαλιστικά και να την αποζημιώσει για τα ποσά που τυχόν καταβάλει σε τρίτους ως αποζημίωση μετά την πραγμάτωση των οριζομένων ασφαλιστικών περιπτώσεων της ανεγερθείσας οικοδομής. Έτσι, προσεπικαλεί στη συνέχεια την καθής η προσεπίκληση - παρεμπόμπουσως εναγομένη να παρέμβει υπέρ της στη δίκη που άνοιξε με την παραπάνω κύρια αγωγή και σε περίπτωση ήττας της ζητεί, μετά παραδεκτό κατ' άρθρο 223 εδ.β' ΚΠολΔ, με προφορική δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου της στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου, που καταχωρίστηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του και περιέχεται στις κατατεθείσες έγγραφες προτάσεις της, περιορισμό του καταψηφιστικού αιτήματος της παρεμπόμπουσας αγωγής της με τη μετατροπή του σε αναγνωριστικό, να αναγνωρισθεί ότι η παρεμπόμπουσως εναγομένη υποχρεούται να της καταβάλει, κάθε ποσό που θα υποχρεωθεί να καταβάλουν στους ενάγοντες μέσα στα όρια της ασφαλιστικής κάλυψης και μέχρι του ποσού των 586.940,57 ευρώ, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση σε αυτήν της ως άνω κύριας αγωγής, άλλως από την επίδοση της παρεμπόμπουσας αγωγής μέχρι την εξόφληση. Ζητεί επίσης να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή η απόφαση που θα εκδοθεί και να καταδικαστεί η καθής στην πληρωμή των δικαστικών της εξόδων.

Η προσεπίκληση αυτή, με την οποία η προσεπικαλούσα εταιρεία στην κύρια δίκη προσεπικάλεσε τη συνεναγομένη της στην ίδια κύρια δίκη, ασφαλιστική εταιρεία για να παρέμβει (στην ανοιγείσα δίκη) δεν είναι επιτρεπτή κατά το νόμο, εφόσον η προσεπικαλούμενη είναι διάδικος στην κύρια δίκη, και, επομένως, πρέπει, σύμφωνα και με την προεκτεθείσα μείζονα σκέψη, να απορριφθεί ως απαράδεκτη, μη θιγομένης, όμως, της με την προσεπίκληση ενωθείσας παρεμπόμπουσας αγωγής αποζημίωσης κατά της συνεναγομένης της ασφαλιστικής εταιρείας στην κύρια αγωγή. Όμως με το περιεχόμενο και αιτήματα που έχει η ως άνω παρεμπόμπουσα αγωγή για το αντικείμενο της οποίας, μετά τον ως άνω περιορισμό της, δεν απαιτείται η καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου, λόγω του αναγνωριστικού της χαρακτήρα, αναρμοδίως φέρεται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, για να δικασθεί με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, διότι αναφέρεται σε απαιτήσεις που πηγάζουν από σύμβαση ασφάλισης που συνήφθη μεταξύ των παρεμπόμπουσως ενάγουσας και εναγομένης, που δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, ενώ καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο. Επομένως, σύμφωνα και με τα όσα εκτέθηκαν ανωτέρω στη μείζονα σκέψη της παρούσας, το Δικαστήριο πρέπει να διατάξει το χωρισμό αυτής (παρεμπόμπουσας αγωγής) και την παραπομπή της στο καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών το οποίο και θα εφαρμόσει την προσήκουσα τακτική διαδικασία, μετά από αυτεπάγγελτη

έρευνα του Δικαστηρίου αλλά και κατά το βάσιμο περί τούτου ισχυρισμό της παρεμπιπτόντως εναγομένης. Έξοδα δεν επιδικάζονται διότι η απόφαση ως προς τη διάταξη της αυτή δεν είναι οριστική. Τέλος, η ανακοίνωση της δίκης, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 91 και 92 Κ.Πολ.Δ, δεν αποτελεί μορφή αίτησης παροχής δικαστικής προστασίας. Ως εκ τούτου δεν δημιουργείται υποχρέωση του Δικαστηρίου να αποφανθεί γι' αυτή (βλ. ΑΠ 1667/1980 ΝοΒ 29.1079).

VIII. Κατά το άρθρο 250 ΚΠολΔ, αν είναι εκκρεμής ποινική αγωγή, που επηρεάζει τη διάγνωση της διαφοράς, το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, να διατάξει την αναβολή της συζήτησης, εωσότου περατωθεί αμετάκλητα η ποινική διαδικασία. Με την ανωτέρω διάταξη, χωρίς να θεσμοθετείται υποχρέωση, παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο και στην κατ' έφεση δίκη (ΑΠ 680/1994 ΕλλΔνη 36.1104, ΑΠ 678/1998 ΕΕργΔ 47.297), να αναβάλει με απόφασή του τη συζήτηση της υπόθεσης, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση διαδίκου, μέχρι να περατωθεί αμετάκλητα η ποινική δίκη, η οποία επηρεάζει, κατά οποιοδήποτε τρόπο, τη διάγνωση της αστικής διαφοράς (ΑΠ 1479/1984 ΕλλΔνη 26.646, ΑΠ 892/1976 ΝοΒ 25.344). Έτσι, για την αναβολή της συζήτησης, απαιτείται, αφενός εκκρεμής ποινική αγωγή, αφετέρου δε επηρεασμός της ποινικής αγωγής στη διάγνωση αστικής δικαιολογικής σχέσης, με την έννοια ότι τα πραγματικά περιστατικά, που συνθέτουν την υπόσταση μιας πράξης που τελέστηκε, ασκούν ουσιώδη επιρροή, όσον αφορά τα θεμελιωτικά της δικαιολογικής σχέσης περιστατικά (ΑΠ 1479/1984 ό.π. ΕφΑθ 825/1986 ΕλλΔνη 28,144). Εκκρεμής δε θεωρείται η ποινική αγωγή, εφόσον έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και διατάχθηκε προανάκριση ή κύρια ανάκριση, ανεξαρτήτως της εισαγωγής ή όχι της υπόθεσης στο ακροατήριο κατά το χρόνο της έκδοσης της αναβλητικής απόφασης. Και είναι αλήθεια ότι αμετάκλητη ποινική απόφαση, ούτε δημιουργεί, ούτε είναι δυνατόν να δημιουργήσει δεδικασμένο για τα πραγματικά γεγονότα, τα οποία στηρίζουν παραλλήλως, αφενός μεν την ποινική αξίωση της πολιτείας κατά του κατηγορουμένου, αφετέρου δε την εναντίον του αστική αξίωση, πλην όμως, κατά τις διατάξεις του ΚΠολΔ, ο δικαστής είναι ελεύθερος να εκτιμήσει και αξιολογήσει, κατά συνείδηση, την ποινική απόφαση. Έτσι, απόκειται στην έμφρονα κρίση του πολιτικού δικαστηρίου να εξετάσει, αν με την αναβολή της πολιτικής δίκης, μέχρι να περατωθεί αμετακλήτως η ποινική διαδικασία, θα διευκολυνθεί η αποδεικτική διαδικασία περί της βασιμότητας της εκκρεμούς αγωγής (ΕφΘεσ 52/2009 Αρμ 2009.718, ΕφΑθ 3177/2006 ΕλλΔνη 2007.1508, ΕφΑθ 3221/2006 ΕλλΔνη 2009.274).

Στην προκειμένη περίπτωση όπως προέκυψε από τα προαποδεικτικώς προσκομιζόμενα έγγραφα και τη μελέτη της δικογραφίας, εκκρεμεί προς συζήτηση κατά τη δικάσιμο της 10ης - 11- 2011 (μετ' αναβολή από 22-6-2009), ενώπιον του Β' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών η εναντίον του πέμπτου κατηγορουμένου,αλλά και των συνεναγομένων του και κατηγορία για ανθρωποκτονία εξ αμελείας (302 παρ. 1 Π.Κ.) και παράβαση κανόνων αφορώντων εις λήψη μέτρων ασφαλείας διαρκουσών εργασιών ανεγέρσεως οικοδομών, η οποία αποδόθηκε στους ως άνω εναγομένους με αφορμή το θάνατο του κατά το περιγραφόμενο στην αγωγή εργατικό ατύχημα, βάσει του οποίου οι ενάγοντες επιδιώκουν την επιδίκαση ψυχικής οδύνης. Ενόψει των ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει, ότι η εκδίκαση της ανωτέρω ποινικής υπόθεσης καθώς και η τελική έκβαση αυτής επηρεάζει ουσιωδώς τη διάγνωση της κρινόμενης διαφοράς, διότι και σε εκείνη κρίνεται το ίδιο επίμαχο θέμα, δηλαδή η υπαιτιότητα των εναγομένων και η παράβαση εκ μέρους τους των υπό του νόμου προβλεπομένων μέτρων ασφαλείας ώστε να κριθεί και αποφασιστεί τελικώς αν η πράξη τους είναι ή όχι άδικη. Για το

λόγο δε αυτό κρίνεται αναγκαίο προς πληρέστερη διάγνωση και για την ορθή εκτίμηση της ένδικης διαφοράς, να αναβληθεί η συζήτηση της υπό κρίση αγωγής, εωσότου περατωθεί αμετάκλητα η ανωτέρω ποινική διαδικασία, σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 250 ΚΠολΔ μετά από αυτεπάγγελτη έρευνα του Δικαστηρίου και κατά τη σχετική γι' αυτό, από το πιο πάνω άρθρο του ΚΠολΔ, διακριτική εξουσία του αλλά και κατά το βάσιμο περί τούτου αίτημα που παραδεκτά προέβαλε (Ολ.ΑΠ 2/2005) ο πέμπτος εναγόμενος, σύμφωνα και με όσα ορίζονται στο διατακτικό της παρούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Καταργεί τη δίκη ως προς τον έκτο των εναγομένων,

Δικάζει αντιμωλία των λοιπών διαδίκων.

Συνεκδικάζει την από 12-2-2009 αγωγή και την 12-1- 2010 προσεπίκληση σε παρέμβαση και παρεμπίπτουσα αγωγή.

Απορρίπτει την από 12-2-2009 αγωγή ως προς την ένατη εναγομένη.

Συμψηφίζει μεταξύ των διαδίκων τα δικαστικά έξοδα.

Διατάσσει το χωρισμό της από 12-2-2009 αγωγής και της από 12-1-2010 παρεμπίπτουσας αγωγής.

Παραπέμπει την από 12-1-2010 παρεμπίπτουσα αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου κατά την τακτική διαδικασία.

Αναβάλλει κατά τα λοιπά να αποφασίσει οριστικά μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επί της υπόθεσης που εκδικάζεται ενώπιον του Β' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών στις 10-11-2011, με κατηγορουμένους τους

..... για ανθρωποκτονία εξ αμελείας (302 παρ. 1 Π.Κ.) και παράβαση κανόνων αφορώντων εις λήψη μέτρων ασφαλείας διαρκουσών εργασιών ανεγέρσεως οικοδομών.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη και δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα στις 16-01-2012.